

วิสัยทัศน์อาเซียน (ASEAN Vision)

วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 (พ.ศ. 2563) เกิดจากคำประกาศของผู้นำรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2540 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ของอาเซียนในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมองว่า ณ ขณะนั้นอาเซียนมีความพร้อมแล้ว ทั้งด้านศักยภาพทางเศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศ ความมั่นคงทางการเมืองระหว่างประเทศและความเติบโตก้าวหน้าทางสังคม ด้วยความมั่นใจในความแข็งแกร่งและศักยภาพของตน ผู้นำชาติอาเซียนได้รับรองเอกสาร วิสัยทัศน์ 2020 ASEAN Vision 2020) สู่การเป็น A Concert of Southeast Asian Nations หรือความสมัคสมานร่วมมือกันของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยได้วางหลักการเพื่อให้อาเซียนบรรลุในวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 คือ

1. วังสมานฉันท์แห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A Concert of Southeast Asian Nation)
2. หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต (A Partnership in Dynamic Development)
3. มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก (An Outward-looking ASEAN)
4. ชุมชนที่สังคมเอื้ออาทรต่อกัน (A Community of Caring Societies)

ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติม โดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนฉบับที่สอง (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 ประกอบด้วยสามด้านหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน 2558 (Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015) เพื่อให้อาเซียนสามารถปรับตัวและจัดการกับประเด็นท้าทายของทุกมิติ ในสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นอาเซียนจึงได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (Roadmap for ASEAN Community 2015) ขึ้น ซึ่งได้รับรองโดยผู้นำอาเซียนเมื่อการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทย